

Міністерство освіти і науки України
Український державний університет залізничного транспорту

МАТЕРІАЛИ

двадцять другої науково-практичної міжнародної конференції
*«Міжнародна транспортна інфраструктура,
індустріальні центри та корпоративна логістика»*

(4-5 червня 2026 р. м. Харків, Україна)

MT.KART.EDU.UA

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
МІНІСТЕРСТВО РОЗВИТКУ ГРОМАД ТА ТЕРИТОРІЙ УКРАЇНИ
ТРАНСПОРТНА АКАДЕМІЯ УКРАЇНИ
АТ «УКРАЇНСЬКА ЗАЛІЗНИЦЯ»
CONSERVATOIRE NATIONAL DES ARTS ET MÉTIERS (FRANCE)
INSTITUTE OF AUTOMATIC CONTROL TELEMATICS OF
TRANSPORT (POLAND)
УКРАЇНСЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ УНІВЕРСИТЕТ ЗАЛІЗНИЧНОГО
ТРАНСПОРТУ
ІНСТИТУТ ЕКОНОМІКИ ПРОМИСЛОВОСТІ НАН УКРАЇНИ

Матеріали

*Двадцять другої науково-практичної
міжнародної конференції*

**«МІЖНАРОДНА ТРАНСПОРТНА
ІНФРАСТРУКТУРА,
ІНДУСТРІАЛЬНІ ЦЕНТРИ ТА
КОРПОРАТИВНА ЛОГІСТИКА»**

(4 – 5 червня 2026 р., м. Харків)

ОРГАНІЗАЦІЙНИЙ КОМІТЕТ

Голова: *Панченко С. В.*, д.т.н., проф., ректор Українського державного університету залізничного транспорту (Харків).

Заступники голови: *Каграманян А. О.*, к.т.н., доц., проректор з науково-педагогічної роботи Українського державного університету залізничного транспорту (Харків);
Дикань В. Л., д.е.н., проф., завідувач кафедри економіки та управління виробничим і комерційним бізнесом Українського державного університету залізничного транспорту (Харків).

Секретаріат:

Толстова А. В. к.е.н., доц., доцент кафедри економіки та управління виробничим і комерційним бізнесом Українського державного університету залізничного транспорту (Харків);

Шаповал Г. В. к.т.н., доц., заступник декана з денної форми навчання факультету управління процесами перевезень Українського державного університету залізничного транспорту (Харків);

Примаченко Г. О. к.т.н., доц., доцент кафедри транспортних систем та логістики Українського державного університету залізничного транспорту (Харків).

УДК 339.727.22(477)

**МІЖНАРОДНЕ ІНВЕСТИЦІЙНЕ СЕРЕДОВИЩЕ УКРАЇНИ: СТАН,
ВИКЛИКИ ТА ПЕРСПЕКТИВИ**

**INTERNATIONAL INVESTMENT ENVIRONMENT OF UKRAINE:
STATE, CHALLENGES AND PROSPECTS**

*канд. екон. наук Ю. М. Туницька, Ю. В. Гурнак
Державний торговельно-економічний університет (м. Київ)*

*Yu. M. Tunitska, PhD in Economics, Yu. V. Hurnak
State University of Trade and Economics (Kyiv)*

Міжнародне інвестиційне середовище України є одним із ключових чинників її економічного розвитку та інтеграції до світового господарства. В умовах повномасштабного збройного вторгнення Російської Федерації (з 24 лютого 2022 року), а також у контексті євроінтеграційних прагнень, аналіз стану, динаміки та перспектив залучення іноземних інвестицій набуває особливої наукової та практичної значущості.

Відповідно до даних Національного банку України (НБУ), станом на початок 2024 року загальний обсяг прямих іноземних інвестицій (ПІІ) в економіку країни складав близько 21,6 млрд дол. США, що свідчить про поступове відновлення інвестиційної активності після різкого спаду 2022 року [1, 3]. Забезпечення сприятливого інвестиційного клімату є необхідною умовою реалізації Плану відновлення України.

Міжнародне інвестиційне середовище (МІС) – це сукупність економічних, правових, політичних, соціальних та інституційних умов, що визначають характер, масштаби й ефективність міжнародного руху капіталу. МІС охоплює глобальний, регіональний і національний виміри та формується під впливом таких чинників:

- макроекономічна стабільність і кредитний рейтинг країни;
- розвиненість фінансової інфраструктури та ринку цінних паперів;
- якість інституційного середовища (захист прав власності, верховенство права);
- рівень корупції та адміністративних бар'єрів;
- геополітична стабільність та безпекова ситуація [4, 5].

У рамках класифікації ЮНКТАД (UNCTAD) інвестиції поділяються на прямі (ПІІ), портфельні та інші. Для України найбільш значущими є ПІІ, оскільки вони забезпечують не лише приплив капіталу, але й трансфер технологій, управлінського досвіду та розширення експортного потенціалу.

**Управління соціально-економічними системами в умовах
неоіндустріалізації та глобалізації (людина, технології, економіка)**

Таблиця 1

Динаміка прямих іноземних інвестицій в Україну (2019–2023 рр.)

Рік	Обсяг ПІІ (млн дол. США)	Темп зростання, %	Основні країни-інвестори
2019	32 703	+4,2	Нідерланди, Кіпр, Велика Британія
2020	29 183	-10,8	Нідерланди, Кіпр, Швейцарія
2021	34 267	+17,4	Нідерланди, Велика Британія, Кіпр
2022	15 400	-55,1	Нідерланди, Польща, Велика Британія
2023	21 600	+40,3	ЄС країни, США, Японія (JICA)

Джерело: НБУ, ЮНКТАД, Світовий банк [1, 3, 6].

Незважаючи на складну безпекову ситуацію, Україна зберігає ряд конкурентних переваг як об'єкт міжнародного інвестування: висококваліфікований людський капітал у сфері ІТ та інженерії, розгалужену транспортну мережу, значний аграрний потенціал та статус кандидата в члени ЄС (отриманий у червні 2022 року).

Серед ключових викликів, що стримують приплив інвестицій, виокремлюють: воєнні ризики, нестабільність національної валюти, недостатній захист прав інвесторів, обмеженість можливостей страхування воєнних ризиків (попри механізми MIGA / ЄБРР), а також корупцію (індекс CPI Transparency International – 36/100 у 2023 р., 104 місце зі 180 країн) [2, 5].

Важливим інструментом стимулювання інвестиційної діяльності є Агенція із залучення інвестицій та підтримки експорту UkraineInvest, діяльність якої спрямована на спрощення процедур реєстрації та супроводу інвестиційних проєктів.

Таблиця 2

Ключові міжнародні інвестиційні організації в Україні

Організація	Абревіатура	Функція в Україні	Обсяг підтримки
Міжнар. валютний фонд	МВФ	Кредитна підтримка, стабілізація макроекономіки	≈ 15,6 млрд \$
Світовий банк	СБ	Інфраструктура, відновлення, аграрний сектор	≈ 20 млрд \$*
ЄБРР	EBRD	Приватний сектор, зелена енергетика, МСП	≈ 7,4 млрд €
ЄІВ	EIB	Публічна інфраструктура, транспорт, енергетика	≈ 1,7 млрд €
USAID / DFC (США)	DFC	Розвиток підприємництва, енергетична безпека	≈ 3 млрд \$

Дані за 2022–2024 рр. Джерело: офіційні сайти організацій, НБУ [1, 6, 7].

Ключову роль у формуванні міжнародного інвестиційного середовища України відіграють багатосторонні організації. МВФ забезпечує макрофінансову стабілізацію через програми розширеного фінансування (EFF), Світовий банк – фінансування проєктів відновлення інфраструктури, Європейський банк реконструкції та розвитку (ЄБРР) – підтримку приватного сектора та відновлюваної енергетики. У 2023–2024 рр. G7 та ЄС запровадили механізм використання заморожених активів РФ (близько 300 млрд євро) для фінансування відновлення України, що є безпрецедентним інструментом міжнародного інвестиційного права [6, 7].

Відповідно до Національного плану відновлення України (Ukraine Recovery Plan, 2023), загальна потреба у фінансуванні відновлення оцінюється у понад 411 млрд дол. США (за оцінкою Світового банку, станом на 2023 р.) [7]. Основними секторами для пріоритетного інвестування визначено: енергетику та «зелений» перехід, АПК, ІТ та цифрову трансформацію, транспортну інфраструктуру.

Вступ до ЄС відкриє для України доступ до Структурних фондів та Фонду згуртування ЄС, що суттєво розширить можливості залучення інституційних інвестицій. Ефективна реалізація антикорупційних реформ, вдосконалення законодавства про захист інвестицій є необхідними передумовами для досягнення цих цілей.

Таким чином, міжнародне інвестиційне середовище України перебуває у стані трансформації: попри безпрецедентні виклики воєнного часу, сформовано широку міжнародну коаліцію підтримки, яка створює підґрунтя для масштабного повоєнного інвестиційного буму. Перспективи України як об'єкта міжнародного інвестування значною мірою визначатимуться результатами реформ і темпами наближення до стандартів ЄС.

[1] Національний банк України. Прямі іноземні інвестиції. Офіційний сайт НБУ. URL: <https://bank.gov.ua/ua/statistic/fdi> (дата звернення: 01.05.2025).

[2] Transparency International. Corruption Perceptions Index 2023. URL: <https://www.transparency.org/en/cpi/2023> (дата звернення: 01.05.2025).

[3] UNCTAD. World Investment Report 2024. United Nations Conference on Trade and Development. URL: <https://unctad.org/wir> (дата звернення: 01.05.2025).

[4] Рогач О.І. Міжнародні фінанси: підруч. для студ. вищ. навч. закл. Київ: Либідь, 2003. 784 с.

[5] Філіпенко А.С. Міжнародні економічні відносини: теорія: підручник. Київ: Либідь, 2008. 408 с.

[6] European Bank for Reconstruction and Development (EBRD). Ukraine — Strategy 2023–2025. URL: <https://www.ebrd.com/ukraine> (дата звернення: 01.05.2025).

[7] World Bank Group. Ukraine Rapid Damage and Needs Assessment. February 2023. URL: <https://documents.worldbank.org> (дата звернення: 01.05.2025).

[8] UkraineInvest — Агенція із залучення інвестицій та підтримки експорту. URL: <https://ukraineinvest.gov.ua> (дата звернення: 01.05.2025).

[9] Мінфін України. Закон України «Про режим іноземного інвестування» від 19.03.1996 № 93/96-ВР (зі змінами). URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/93/96-%D0%B2%D1%80> (дата звернення: 01.05.2025).

[10] IMF. Ukraine: Third Review Under the Extended Fund Facility. 2024. URL: <https://www.imf.org/en/Publications/CR/Issues/2024> (дата звернення: 01.05.2025).

Зміст

Секція «Розвиток індустріальних центрів в умовах глобалізації»

С. В. Панченко Трансформація залізничного транспорту України: логістична стійкість та європейська інтеграція в умовах воєнних викликів	3
В. Л. Дикань Інституційне забезпечення розвитку індустріальних парків в Україні: виклики та перспективи	7
Yu. Prus Cluster approach to ensuring the protection of critical infrastructure objects	10
Л. М. Алексеєнко, О. І. Тулай Вплив управління публічними фінансами на розвиток індустріальних центрів: регіональний та міжнародний виміри	12
Е. Р. Бекіров Туризм як драйвер економічного зростання Дніпровського регіону: шляхи удосконалення	14
К. В. Гарькавенко Фінансові механізми повоєнного відновлення індустріальних центрів України в умовах глобалізації	16
Л. Л. Калініченко Цифрова трансформація промислових екосистем: нові архітектури індустріального розвитку	19
В. В. Коваль, І. М. Гончарова Новітні стандарти розвитку індустріальних парків України як чинник глобальної конкурентоспроможності	21
М. А. Мироненко, Т. І. Лисенко Розвиток індустріального центру в умовах глобальних викликів на прикладі міста Дніпра	23
М. Р. Новіцький Проблематика екологічної безпеки в умовах розвитку індустріальних центрів: системні виклики, технологічні ризики та стратегії модернізації	25

У. Л. Сторожилова Управління соціально-економічними системами в умовах неоіндустріалізації та глобалізації	550
В. В. Ступницький Тенденції в управлінні соціально-економічними системами в умовах цифрової глобалізації на прикладі України	551
В. І. Творонович, С. П. Митюра Управління персоналом як стратегічний чинник конкурентоспроможності підприємств транспортної галузі	553
Д. В. Токарев Проблеми та перспективи розвитку приміських пасажирських перевезень залізничним транспортом в Україні	555
І. В. Толстов Від екстрактивізму до економіки дару	557
Ю. М. Туницька, Ю. В. Гурнак Міжнародне інвестиційне середовище України: стан, виклики та перспективи	559
Н. Л. Фролова Еволюція бізнес-моделей малого та середнього підприємництва в умовах цифрової та економічної невизначеності	562
А. І. Хвостіков Формування іміджу підприємства в умовах глобалізації	565
І. В. Чорнобровка Соціальна відповідальність бізнесу як чинник сталого розвитку підприємств	567
Г. С. Черноіванова Стратегічне планування розвитку підприємств в умовах глобальних трансформацій	569
П. О. Черномаз Глобальна криза як наслідок деградації якості еліт	571
В. О. Шевчук, А. В. Луньов Людський капітал як чинник трансформації соціально- економічних систем в умовах глобалізації	573

МАТЕРІАЛИ
ДВАДЦЯТЬ ДРУГОЇ НАУКОВО-ПРАКТИЧНОЇ
МІЖНАРОДНОЇ КОНФЕРЕНЦІЇ
«МІЖНАРОДНА ТРАНСПОРТНА ІНФРАСТРУКТУРА,
ІНДУСТРІАЛЬНІ ЦЕНТРИ ТА КОРПОРАТИВНА ЛОГІСТИКА»

(4 – 5 ЧЕРВНЯ 2026 РОКУ)

Відповідальний за випуск А. В. Толстова

Підписано до друку 12 червня 2026 р.
Формат паперу 60x84 1/16. папір писальний.
Умовн.-друк. арк. **36,2**. Обл.– вид. арк. **36,8**.
Замовлення № Тираж 300. Ціна договірна

Видавництво УкрДУЗТу, свідоцтво ДК № 6100 від 21.03.2018 р.